«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ
_____ 27 серпня _____ 2026 року
наказ № 101 від 27 серпня 2026 року
Протокол Вченої Ради № 12 від 27.08.2026 р.

ПОЛІТИКА
відповідального впровадження та використання систем штучного інтелекту у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

Призначення документа

Створити безпечне й сприятливе середовище для навчання, викладання, досліджень та управління із застосуванням ШІ, де інновації поєднуються з людською відповідальністю, академічною свободою, доброчесністю та захистом прав людини.

І. Загальні положення

1.1. Ця Політика визначає принципи, правила, ролі та процедури відповідального впровадження і використання систем штучного інтелекту (далі – системи ШІ) у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (далі – Університет).

1.2. Метою Політики є не обмеження технологічного розвитку, а створення умов для свідомого, компетентного й безпечного використання ШІ на користь людини, освіти, науки та суспільства. Університет підтримує експериментування, якщо воно є законним, пропорційним ризику, прозорим у належному обсязі та передбачає людський контроль.

1.3. Політика поширюється на здобувачів освіти всіх рівнів, науково-педагогічних, педагогічних, наукових та інших працівників, структурні підрозділи, тимчасові проєктні команди, а також – у відповідній частині – на партнерів і підрядників, які використовують системи ШІ від імені або в інформаційному середовищі Університету.

1.4. Політика застосовується до освітньої, наукової, науково-технічної, мистецької, інноваційної, міжнародної, адміністративної та комунікаційної діяльності, а також до закупівлі, розроблення, тестування, інтеграції й експлуатації систем ШІ.

1.5. Ця Політика є рамковим актом. Вона застосовується разом зі Статутом Університету, Кодексом академічної доброчесності, Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності, положеннями про організацію освітнього процесу та іншими чинними внутрішніми актами Університету, що регулюють відповідне питання. Норми іншого чинного внутрішнього акта застосовуються до використання ШІ в тій частині, у якій цей акт безпосередньо регулює певний вид діяльності або процедуру, зокрема оцінювання, перевірку

академічної доброчесності, етичну експертизу, роботу з інформацією чи закупівлю. Внутрішні акти застосовуються за умови їх відповідності законодавству. Ця Політика не встановлює нових складів порушень або санкцій і не розширює повноважень органів чи посадових осіб, визначених іншими актами.

1.6. Регламент Європейського Союзу 2024/1689 про штучний інтелект (Акт ЄС про ШІ; EU AI Act) використовується як орієнтир наближення до права ЄС і належного управління ризиками. Його норми є безпосередньо обов'язковими для Університету лише тоді й у тому обсязі, коли це випливає з територіальної та матеріальної сфери дії права ЄС. Окремі обов'язки, узгоджені з ним, можуть також випливати з умов міжнародного проєкту або договору.

1.7. Рекомендації державних органів та міжнародних організацій застосовуються як методичні орієнтири і не підміняють вимог законодавства чи цієї Політики.

1.8. Використання ШІ є дозволеним без окремого погодження кожного випадку, якщо закон, договір, умови конкретного завдання, чинний внутрішній акт, що безпосередньо регулює відповідну діяльність або процедуру, чи рішення Університету прямо не встановлюють обмеження і якщо характер даних та ризику не потребує схваленого середовища чи іншої процедури. Схвалення сервісу для визначеної мети, категорії інформації та групи користувачів поширюється на всі випадки в цих межах.

II. Терміни та робочі визначення

2.1. Терміни, визначені законодавством, уживаються у відповідному законодавчому значенні. Для цілей цієї Політики:

- користувач ШІ – здобувач освіти, працівник, структурний підрозділ, представник партнера чи підрядника, який у межах дії цієї Політики використовує систему ШІ або її результат;
- система ШІ – машинна система, яка з різним рівнем автономності та адаптивності визначає на основі отриманих вхідних даних, як генерувати прогнози, контент, рекомендації або рішення, що можуть впливати на фізичне чи віртуальне середовище;
- генеративний ШІ – система ШІ, здатна створювати або істотно перетворювати текст, програмний код, зображення, аудіо, відео, моделі, дані чи інший контент;
- результат, згенерований ШІ – контент, прогноз, рекомендація, рішення чи інший результат, створений системою ШІ повністю або частково;
- використання ШІ, що підлягає зазначенню – використання, про яке закон, умови завдання, проєкту, договору, видання або інший застосовний акт вимагають повідомити в роботі чи супровідних матеріалах; в академічному творі до нього належить, зокрема, використання об'єкта, згенерованого ШІ; суто технічна перевірка правопису, форматування або керування бібліографією не потребує зазначення, якщо інше прямо не встановлено застосовним правилом;

- схвалений сервіс ШІ – сервіс, який Університет після пропорційної ризику правової, безпекової та організаційної перевірки дозволив для визначених цілей, категорій даних і груп користувачів; таке схвалення є багаторазовим у встановлених межах і не потребує погодження кожної окремої операції;
- координатор з питань відповідального ШІ (далі – координатор) – структурний підрозділ або посадова особа, яких ректор відповідно до пункту 4.1 визначив для методичної та організаційної координації виконання цієї Політики; визначення координатора саме собою не створює нової посади й не надає контрольних, дисциплінарних або дозвільних повноважень;
- інституційне застосування ШІ – система, сервіс або функція ШІ, яку Університет чи його підрозділ офіційно придбаває, розробляє, інтегрує або надає для систематичного використання в університетському процесі чи групою користувачів; окреме низькоризикове звернення користувача з публічною або належно знеособленою інформацією інституційним застосуванням не вважається;
- офіційний процес Університету – процедура або організований робочий процес, у межах якого Університет чи його підрозділ реалізує свої повноваження, готує або ухвалює офіційний документ чи рішення або систематично надає послугу визначеній групі осіб;
- рішення зі значним впливом – рішення, що визначає або істотно впливає на вступ, доступ до освіти чи ресурсів, оцінювання, академічний статус, працевлаштування, оплату, дисциплінарну або іншу відповідальність, права, свободи чи законні інтереси особи;
- власник застосування – структурний підрозділ або посадова особа, відповідальні за мету, законність, якість, ризики, контроль і припинення конкретного застосування системи ШІ;
- оцінка впливу – документована попередня оцінка мети, необхідності, даних, зацікавлених осіб, правових, етичних, безпекових і педагогічних ризиків та заходів їх зменшення;

2.2. Маркетингова назва продукту або наявність у ньому окремої функції ШІ не визначає рівень ризику. Ризик оцінюється за метою, контекстом, даними, масштабом, можливими наслідками та ступенем людського контролю.

ІІІ. Візія та принципи

3.1. Людиноцентричність і людська суб’єктність. ШІ підтримує, але не усуває професійного судження й відповідальності людини, її права на пояснення та перегляд результату людиною.

3.2. Педагогічна доцільність і академічна свобода. Обмеження ШІ мають випливати з результатів навчання, форми оцінювання, вимог професії або обґрунтованого ризику, а не з недовіри до технології як такої.

3.3. Академічна доброчесність і пропорційна прозорість. Використання ШІ зазначається тоді та в тому обсязі, у якому цього вимагають закон або інші

застосовні правила. Університет не вимагає розкривати більше відомостей, ніж потрібно для доброчесності, перевірки результату чи відтворюваності.

3.4. Відповідальність. Особа, яка використовує результат ШІ, відповідає за власні рішення, перевірку фактів, джерел, розрахунків, коду, відсутність дискримінації та додержання прав третіх осіб. Система ШІ не є суб'єктом академічної чи юридичної відповідальності.

3.5. Законність, приватність і мінімізація даних. Обробляються лише необхідні дані на належній правовій підставі, у безпечному середовищі та протягом обґрунтованого строку.

3.6. Справедливість, інклюзивність і доступність. Університет запобігає дискримінації, мовному й культурному викривленню, цифровій нерівності та бар'єрам для осіб з особливими освітніми потребами.

3.7. Надійність, безпека і кіберстійкість. Результати ШІ оцінюються з урахуванням помилок, вигаданої інформації, дрейфу моделі, атак, витоку даних і залежності від постачальника.

3.8. Пропорційність і запобіжний підхід. Контроль посилюється зі зростанням ризику; низькоризикове використання не потребує надмірної бюрократії.

3.9. Відкритість до інновацій і навчання. Університет розвиває ШІ-грамотність, підтримує безпечне випробування нових рішень і міждисциплінарний обмін, а за добросовісної та малозначної помилки насамперед сприяє її виправленню й навчанню.

3.10. Сталий розвиток. За можливості враховуються ресурсомісткість, екологічний слід, можливість довгострокової технічної підтримки та суспільна цінність рішення.

IV. Управління та розподіл відповідальності

4.1. Вчена рада затверджує Політику та істотні зміни до неї. Ректор забезпечує її введення в дію та визначає в межах наявної організаційної структури координатора з питань відповідального ШІ. Створення окремої посади чи постійного колегіального органу не вимагається; за потреби може діяти міжфункціональна дорадча група.

4.2. Координатор, визначений відповідно до пункту 4.1, організовує методичну підтримку, ведення переліку схвалених сервісів і, коли це передбачено законом або рішенням Університету з огляду на ризик, реєстру інституційних застосувань, проведення оцінок впливу, навчання та узагальнення практики. Координатор не встановлює фактів порушення, не застосовує заходів реагування і не підміняє органи академічної доброчесності, етики досліджень, захисту інформації, закупівель або дисциплінарні комісії.

4.3. Під час схвалення сервісу або інституційного впровадження підрозділи з інформаційних технологій та захисту інформації в обсязі, пропорційному ризику, оцінюють архітектуру, доступ, інтеграції, кіберризики, резервування, реагування на інциденти та можливість безпечного припинення використання сервісу.

4.4. Юридична служба, а також посадова особа чи підрозділ, відповідальні за захист персональних даних, залучаються тоді, коли застосування або договір створюють відповідний правовий ризик. У межах компетенції вони оцінюють правову підставу, умови договору, інтелектуальну власність, передавання даних, права осіб та інші застосовні вимоги.

4.5. Підрозділи, відповідальні за якість освіти, академічну доброчесність, науку та етику досліджень, у межах своєї компетенції узгоджують інституційні правила ШІ з результатами навчання, процедурами оцінювання, дослідницькими стандартами і порядком розгляду можливих порушень.

4.6. Керівник підрозділу та власник застосування відповідають кожен у межах своїх повноважень за обґрунтованість мети, виконання застосовних процедур, належне інформування, контроль якості, перегляд ризиків і припинення застосування, якщо пов’язаний із ним ризик або його неефективність досягли неприйнятного рівня.

4.7. Користувач діє в межах своїх повноважень, перевіряє результат ШІ настільки, наскільки цього потребує мета його використання, не вводить даних усупереч розділу 9, зазначає використання ШІ у визначених випадках і повідомляє про відомий йому істотний інцидент.

4.8. Представники здобувачів освіти і працівників залучаються до обговорення правил, що істотно впливають на навчання, працю, оцінювання, приватність або доступність, у порядку, передбаченому законодавством та актами Університету.

V. Ризик-орієнтоване впровадження

5.1. Для попереднього визначення потрібних заходів використовуються чотири орієнтовні рівні ризику. Класифікувати кожне низькоризикове звернення користувача не потрібно. Ці рівні є внутрішнім практичним орієнтиром і не замінюють юридичної кваліфікації за Актом ЄС про ШІ або іншим застосовним законом.

Рівень	Типовий контекст	Мінімальна вимога
Низький	Допомога з публічною або належно знеособленою інформацією без істотного впливу на права: ідеї, чернетки, мовне редагування, тренувальні вправи.	Самостійна перевірка за потреби; зазначення використання – лише у випадках, визначених законом або іншими застосовними правилами.
Помірний	Матеріали курсу, аналітика або адміністративна підтримка з внутрішніми даними; рекомендації, що перевіряє фахівець.	Схвалений для відповідних даних сервіс; правила людської перевірки; погодження процесу лише тоді, коли його передбачає чинний внутрішній акт, що регулює цей процес, або рішення власника процесу.

Рівень	Типовий контекст	Мінімальна вимога
Високий	Система призначена істотно впливати на вступ, оцінювання результатів навчання, кадрове чи дисциплінарне рішення; профілювання, біометрія, здоров'я, уразливі групи або масштабне опрацювання чутливих даних.	Оцінка впливу та застосовні правові, безпекові, етичні й педагогічні заходи; дієвий контроль людини і можливість оскарження. Пілотування та журналювання – коли вони потрібні з огляду на ризик.
Неприйнятний	Практики, визначені пунктом 5.4, або ризик, який неможливо зменшити до прийнятного рівня.	Не впроваджується або негайно припиняється.

5.2. Якщо є обґрунтований сумнів щодо застосування, здатного істотно вплинути на права особи або передбачати опрацювання інформації з обмеженим доступом, власник застосування звертається до координатора чи компетентного підрозділу. До завершення оцінювання таке застосування не використовують для остаточного рішення зі значним впливом і не передають до нього відповідну інформацію. Це правило не зупиняє низькоризикового використання з публічними або належно знеособленими даними.

5.3. Високоризикове застосування допускається, якщо воно має законну й обґрунтовану мету, відповідає принципу пропорційності, має визначені показники якості, відповідальну особу, застосовні заходи зменшення ризику, процедуру зупинення та можливість ефективного оскарження. Наявність менш ризикової альтернативи враховується під час оцінки, але сама собою не створює абсолютної заборони.

5.4. В Університеті заборонено:

- маніпулятивне, оманливе або експлуатаційне застосування, здатне завдати істотної шкоди, а також соціальне оцінювання осіб за поведінкою чи особистими характеристиками;
- розпізнавання емоцій здобувачів або працівників для контролю, оцінювання чи дисциплінування, крім вузьких випадків, прямо передбачених законом для медичної або безпекової мети;
- приховану біометричну категоризацію або виведення чутливих характеристик особи, а також масове нецільове збирання зображень облич;
- ухвалення виключно автоматизованого рішення зі значним впливом без змістовного людського перегляду;
- створення чи поширення матеріалів сексуального насильства над дітьми; створення чи поширення без належної правової підстави сексуалізованих підробок із зображенням або голосом особи; видавання себе за іншу особу з метою введення в оману, переслідування, дискримінації або заподіяння іншої протиправної шкоди;

- введення державної таємниці, паролів, ключів доступу або іншої інформації, передавання якої системі ШІ прямо заборонено законом, договором чи актом Університету, а також опрацювання інформації з обмеженим доступом усупереч розділу 9 цієї Політики;
- використання сервісів постачальників чи інфраструктури держави-агресора, підсанкційних осіб або інших суб'єктів, використання яких заборонено законодавством чи рішеннями Університету;
- незазначення використання ШІ у випадках, коли цього вимагають закон, умови завдання, проєкту, договору, видання або інший застосовний акт.

VI. Освітній процес і оцінювання

6.1. ШІ може використовуватися для пояснення складних понять, тренування, зворотного зв'язку, мовної підтримки, моделювання, програмування, творчої роботи, забезпечення доступності та виконання інших педагогічно доцільних завдань. Викладачі заохочують критичну перевірку результатів і пояснюють межі застосування відповідних інструментів.

6.2. Якщо спосіб використання ШІ має значення для перевірки результатів навчання, викладач завчасно визначає один із трьох режимів, зазначених у Додатку 1, і повідомляє основні дозволи, обмеження та спосіб зазначення використання. Не потрібно дублювати однакові правила для кожного компонента оцінювання: їх можна встановити для освітнього компонента або групи завдань. Обмеження має бути пов'язане з результатами навчання або конкретним ризиком.

6.3. Якщо письмові інструкції не визначили режим або є неоднозначними, діє режим «ШІ як помічник»: дозволена допомога, яка не підміняє власну інтелектуальну роботу, за умови зазначення використання ШІ у випадках, визначених законом або іншими застосовними правилами. Особу не можна притягати до відповідальності за порушення спеціальної заборони, якої не встановлено або належно не доведено до її відома.

6.4. Здобувач освіти особисто відповідає за подану роботу: повинен розуміти її зміст, перевірити факти, джерела, обчислення і код, уміти пояснити процес виконання та не приписувати собі чужий або згенерований результат без належного зазначення.

6.5. Якщо використання ШІ підлягає зазначенню, повідомлення містить відомості, достатні для розуміння його ролі: зазвичай назву системи або сервісу, мету, частину роботи, на яку він вплинув, і спосіб перевірки. Для визначених категорій робіт форму такого повідомлення може встановлювати чинний внутрішній акт, що регулює їх підготовку, подання або оцінювання. Повні запити до системи ШІ та її відповіді подаються лише тоді, коли це передбачено завданням або обґрунтовано потребою відтворюваності чи перевірки та не порушує вимог щодо приватності, конфіденційності або прав третіх осіб.

6.6. Викладач проєктує оцінювання відповідно до заявлених результатів навчання та, коли це педагогічно доцільно, застосовує один або кілька способів підтвердження самостійності й розуміння: контрольовані етапи, чернетки,

рефлексію, усний захист, демонстрацію процесу, локальні дані, практичні або автентичні завдання.

6.7. Виявлення можливого порушення не може ґрунтуватися лише на відсотку або висновку автоматичного детектора ШІ. Такий сигнал може бути лише приводом для подальшої перевірки за встановленою процедурою із сукупністю доказів, правом особи надати пояснення та презумпцією академічної доброчесності.

6.8. Науковий керівник, викладач, рецензент або інша особа в межах покладених на неї функцій може застосовувати ШІ як допоміжний інструмент для аналізу курсової, кваліфікаційної чи іншої навчальної роботи, підготовки запитань, формувального зворотного зв'язку або виявлення місць, що потребують додаткової перевірки. Неопубліковану роботу опрацьовують відповідно до розділу 9; остаточне професійне судження формує людина. Якщо закон або чинний внутрішній акт, що регулює відповідну перевірку, передбачає інформування автора чи іншу процедуру, її дотримуються; згода автора потрібна лише за наявності відповідної правової вимоги.

6.9. Текстову, кодову, аудіовізуальну чи іншу перевірку на ознаки запозичення, подібності або неправомірного використання ШІ можна проводити спеціалізованою системою, зокрема із застосуванням методів ШІ, відповідно до законодавства та чинних внутрішніх актів, що регулюють відповідний вид перевірки. Обов'язкові інституційні перевірки здійснюються в системах і порядку, визначених такими актами; довільний зовнішній сервіс або користувацький чатбот не замінює цієї процедури.

6.10. Налаштований користувачем чатбот, спеціалізований агент або інший застосунок оцінюється за середовищем, моделлю доступу, джерелами даних, підключеннями та діями, а не за назвою чи способом налаштування. Для публічних або належно знеособлених даних діє пункт 9.2; в інших випадках засіб використовують у межах правил пунктів 9.3–9.6. Його звіт є допоміжним матеріалом і не встановлює факту порушення.

6.11. Під час аналізу творчих робіт система може допомагати знаходити візуальні, звукові, композиційні або інші подібності. Подібність стилю, жанру, техніки, теми чи загальної ідеї сама собою не доводить плагіату; оцінюються охоронювана форма вираження, джерела, обсяг і характер запозичення, контекст та сукупність інших доказів.

6.12. Звіт системи подібності, детектора ШІ або іншого аналітичного інструменту є допоміжним матеріалом. Факт порушення академічної доброчесності встановлює, а передбачений законом захід реагування застосовує лише уповноважений орган або уповноважена особа в порядку, визначеному законом і чинними внутрішніми актами, що регулюють відповідну процедуру.

6.13. ШІ не може одноосібно визначати оцінку. Викладач може використовувати інструмент, що відповідає правилам розділу 9, для підготовки рубрики, попереднього структурування або формувального зворотного зв'язку, але особисто перевіряє результат. Для підсумкового оцінювання відповідальне рішення ухвалює людина.

6.14. Якщо використання конкретного платного сервісу є обов'язковою умовою оцінюваного завдання, Університет забезпечує рівний доступ або безоплатну рівноцінну альтернативу. Для рекомендованих чи факультативних інструментів ця вимога не створює обов'язку придбавати сервіс. Ураховуються доступність для осіб з інвалідністю, мовна справедливість і можливість виконати завдання без розкриття зайвих персональних даних.

6.15. Працівники зазначають використання ШІ в навчальних матеріалах у випадках, визначених законом або іншими застосовними правилами, а також коли без такого пояснення здобувачів можна істотно ввести в оману щодо походження матеріалу чи способу оцінювання. Працівник перевіряє матеріал в обсязі, потрібному для відповідної навчальної мети, зокрема факти, джерела та безпечність рекомендацій.

VII. Наукова, науково-технічна, мистецька та інноваційна діяльність

7.1. Використання ШІ у дослідженні має відповідати законодавству та тим правилам дослідницької етики, грантодавця, партнера, видавця, редакції або професійної спільноти, які є застосовними до відповідного проєкту чи результату. За відсутності спеціальної вимоги діє ця Політика; Університет не поширює добровільно суворіші зовнішні правила на діяльність, для якої вони не встановлені.

7.2. Система ШІ не може бути зазначена як автор чи співавтор академічного твору, винахідник, виконавець дослідження або особа, що несе за нього відповідальність. Якщо ШІ використовувався в дослідженні, його роль зазначають у випадках та у спосіб, передбачених пунктом 7.3 та іншими застосовними правилами. Фізичні особи, зазначені авторами або виконавцями, відповідають кожна в межах свого фактичного внеску й повноважень за обрані методи, перевірку даних і джерел, обґрунтованість висновків та належне повідомлення про використання ШІ.

7.3. Використання ШІ зазначається в описі методології, подяках, заяві про використані інструменти або іншому місці, якщо цього вимагають закон чи застосовні правила видання, проєкту або професійної спільноти. Відомості мають бути достатніми для відповідної мети; за потреби зазначаються назва і версія системи, дата доступу, мета, обсяг, ключові налаштування та спосіб перевірки.

7.4. Згенеровані посилання, цитати, дані, статистичні результати, код, зображення і твердження перевіряються за першоджерелами та належними методами. Використання ШІ не замінює належного цитування джерел, з яких походять ідеї чи дані.

7.5. Неопубліковані рукописи, заявки, матеріали рецензування чи етичної експертизи, комерційна таємниця, відомості про технології, передавання яких обмежено законом або договором, персональні дані та інша інформація з обмеженим доступом можуть опрацьовуватися в системі ШІ, яку Університет схвалив для відповідної мети й категорії інформації. Правова підстава, інформування, згода або дозвіл власника чи іншої уповноваженої особи потрібні лише тоді й у тому обсязі, у якому це випливає із закону, договору,

умов проєкту або повноважень користувача. Схвалення категорії використання не потребує окремого дозволу на кожний документ. Пряма заборона закону, договору, правил видавця, грантодавця, партнера або рішення Університету діє незалежно від технічних налаштувань сервісу.

7.6. Генеративний ШІ можна використовувати для допоміжного рецензування, конкурсного чи експертного оцінювання заявок та інших матеріалів, якщо застосовні правила цього не забороняють, користувач має повноваження на таке опрацювання, а середовище схвалене для відповідної мети й категорії інформації. ШІ не замінює особистої оцінки та відповідальності рецензента чи експерта.

7.7. Для забезпечення відтворюваності дослідження зберігаються доступні й необхідні для відповідного виду дослідження відомості про версії даних, коду, моделей та їх налаштування, ключові рішення, а коли це правомірно й доцільно – значущі запити до системи ШІ та її відповіді. Склад матеріалів, місце і строк їх зберігання визначаються планом управління дослідницькими даними, якщо він передбачений для проєкту, або застосовними правилами Університету, грантодавця, партнера чи видавця.

7.8. До початку дослідження проводяться ті види етичної, правової та безпекової експертизи, яких вимагають закон, умови проєкту або характер ризику. Особливу увагу приділяють проєктам, здатним істотно впливати на людей, та опрацюванню персональних даних, що створює особливий ризик для прав і свобод людини. Сам по собі факт використання автономної системи без такого ризику не створює автоматичного обов’язку проходити всі види експертизи.

VIII. Адміністративні процеси та комунікації

8.1. ШІ може допомагати готувати чернетки, узагальнювати публічні матеріали або матеріали, опрацювання яких дозволено цією Політикою, перекладати, аналізувати процеси та надавати довідкові рекомендації. Офіційний документ, відповідь або рішення перевіряє і затверджує уповноважена особа.

8.2. ШІ можна використовувати для аудиту освітніх програм, навчальних планів, силабусів, матриць відповідності та документів внутрішнього забезпечення якості: перевірки повноти, узгодженості, арифметики, дублювань, термінології й попереднього зіставлення результатів навчання з компонентами. Дані опрацьовують за правилами розділу 9. Висновок ШІ є аналітичною підказкою і не замінює рішення гаранта, робочої групи, кафедри, вченої ради чи органу акредитації.

8.3. Сам по собі аналіз документів освітньої програми або навчального плану не вважається високоризиковим. Вищий рівень контролю застосовується лише тоді, коли система призначена оцінювати конкретних осіб, визначати доступ до освіти, результати навчання чи інше рішення зі значним впливом.

8.4. Університет не передає системі ШІ ухвалення остаточного рішення зі значним впливом. Якщо результат ШІ істотно вплинув на таке рішення, особу повідомляють про це та, в обсязі, передбаченому законом і потрібному для

захисту її прав, інформують про основні чинники рішення, спосіб звернення до відповідальної особи, можливість перегляду рішення людиною і порядок оскарження.

8.5. Оприлюднений реалістичний аудіовізуальний матеріал, створений або істотно змінений за допомогою ШІ, належно маркується, якщо його штучне походження не є очевидним із контексту. Якщо текст, створений або істотно сформований за допомогою ШІ, Університет оприлюднює як офіційне повідомлення для інформування громадськості з питання суспільного інтересу, факт використання ШІ зазначається, крім випадку, коли текст пройшов змістовний людський перегляд, а визначена посадова особа або підрозділ несе за нього редакційну відповідальність. До таких повідомлень можуть належати, зокрема, повідомлення про рішення Університету, безпеку, права та обов'язки учасників освітнього процесу, вступ, оцінювання або використання публічних коштів. Технічна допомога ШІ під час коректури, перекладу чи підготовки варіантів формулювання не потребує окремого маркування, якщо остаточний текст перевірено людиною. Для твору, очевидно поданого як мистецький, сатиричний, пародійний або вигаданий, достатньо маркування, яке не перешкоджає сприйняттю твору й не вводить аудиторію в оману.

8.6. Заборонено використовувати ШІ для неправдивого представлення позиції Університету, імітації конкретної особи без її згоди, прихованого масового впливу або виготовлення фальшивих доказів.

8.7. Цей пункт застосовується до чатбота або віртуального помічника, який Університет чи його підрозділ офіційно розміщує або рекомендує для взаємодії зі здобувачами освіти, працівниками, вступниками, партнерами чи громадськістю. Такий засіб повідомляє користувачу, що він взаємодіє із системою ШІ, не подає автоматично сформовану відповідь або припущення як офіційне рішення Університету та не збирає даних понад обсяг, потрібний для заявленої функції. Якщо питання потребує офіційної відповіді, реалізації права або розгляду індивідуальної ситуації, користувачу надається зрозумілий спосіб звернутися до відповідального підрозділу чи посадової особи.

IX. Дані, приватність, інтелектуальна власність та інформаційна безпека

9.1. До введення інформації в систему ШІ користувач визначає, чи є вона публічною, внутрішньою або інформацією з обмеженим доступом. Внутрішньою для цілей цієї Політики є непублічна інформація, призначена для використання в Університеті, але не віднесена законом, договором або належним внутрішнім актом до інформації з обмеженим доступом. Таке робоче позначення саме собою не змінює правового режиму інформації й не обмежує доступ до неї. До інформації з обмеженим доступом можуть належати, зокрема, персональні дані, конфіденційна інформація, комерційна таємниця та інші відомості, доступ до яких правомірно обмежено.

9.2. Публічну або належно знеособлену інформацію можна опрацьовувати без окремого схвалення Університету, якщо обраний сервіс не заборонений законом чи рішенням Університету, таке використання не порушує прав третіх осіб, а користувач перевіряє результат настільки, наскільки цього потребує

мета. Публічність персональних даних не скасовує вимог щодо законної мети, правової підстави, пропорційності та прав особи. Інформація є належно знеособленою, якщо особу неможливо ідентифікувати за допомогою засобів, які обґрунтовано можуть бути використані.

9.3. Внутрішню інформацію, що не містить відомостей з обмеженим доступом, можна опрацьовувати без окремого погодження кожного випадку, якщо користувач має право працювати з нею, мета має службове або академічне обґрунтування, обсяг даних мінімізовано, а умови сервісу та спосіб використання не створюють обґрунтованого ризику розкриття чи іншої шкоди. Для систематичного чи масштабного опрацювання такої інформації або її використання в офіційному процесі Університету застосовується сервіс, схвалений для відповідної мети. Інформація з обмеженим доступом опрацьовується лише в сервісі, схваленому для відповідної мети, категорії інформації та групи користувачів, і за наявності потрібної правової підстави чи повноваження. Пряма заборона передавання чи опрацювання діє незалежно від технічних налаштувань сервісу.

9.4. Схвалення сервісу визначає межі його дозволеного застосування. У переліку схвалених сервісів зазначаються дозволені цілі, категорії інформації, типи облікових записів, групи користувачів, істотні обмеження та відповідальний підрозділ; строк перегляду встановлюється за потреби. Зберігання документа в хмарному середовищі Університету не означає автоматичного дозволу на його опрацювання будь-якою функцією ШІ в тому самому середовищі. Одним рішенням можна схвалити всю платформу або чітко визначений набір її функцій ШІ для конкретних цілей, категорій інформації та груп користувачів. У межах такого схвалення не потрібно окремо погоджувати кожний запит, документ чи іншу операцію.

9.5. Якщо за пунктом 9.3 потрібне схвалення сервісу, проводиться документована перевірка в обсязі, пропорційному ризику. Перевірка не вимагає одночасного виконання кожного пункту наведеного нижче. Залежно від мети, категорії інформації та ризику визначається, які саме правові, договірні, технічні й організаційні заходи потрібні. Відсутність окремого заходу не перешкоджає схваленню, якщо його прямо не вимагають закон або договір, а відповідний ризик достатньо зменшено іншими заходами:

- визначено, чи використовуються введені дані, запити та відповіді для навчання або вдосконалення моделей, і за потреби таке використання вимкнено або договірно заборонено;
- умови користування або договір містять належні гарантії конфіденційності та захисту даних;
- відомі місце і строк зберігання даних, умови їх транскордонного передавання та перелік субпідрядників;
- доступ здійснюється через захищені облікові записи з належним розмежуванням прав і, коли це потрібно, журналюванням;
- за потреби та в межах технічних можливостей Університет контролює зовнішні застосунки, агентів, плагіни та підключення до інших джерел

даних, реагує на інциденти, а також забезпечує видалення, повернення або експорт даних.

9.6. Налаштування облікового запису на кшталт «не використовувати для навчання моделей» зменшує ризик, але саме собою не підтверджує придатності сервісу для інформації, яка за пунктом 9.3 потребує схваленого середовища. Ураховуються також умови сервісу чи договору, зберігання й передавання даних, доступ, підключені застосунки та агенти, правова підстава і сфера схвалення. Для публічної, належно знеособленої та низькоризикової внутрішньої інформації діють відповідно пункти 9.2 і 9.3.

9.7. Персональні дані обробляються для конкретної законної мети й на належній правовій підставі з дотриманням вимог щодо адекватності, ненадмірності, точності, прозорості, обмеження строку зберігання та безпеки. Згода може бути правовою підставою лише тоді, коли особа має реальну можливість вільно її надати або не надати; в інших випадках необхідно визначити іншу належну правову підставу.

9.8. Оцінка впливу на приватність і захист персональних даних проводиться тоді, коли цього вимагає застосовне законодавство, а також за рішенням Університету для застосування, що створює особливий ризик для прав і свобод людини, зокрема через масштабну чи систематичну обробку, дані про здоров’я або біометричні дані. Вона може бути складовою загальної оцінки впливу.

9.9. Під час інституційного вибору сервісу або до укладення договору, що передбачає опрацювання непублічної інформації, у потрібному обсязі перевіряються місце опрацювання і зберігання даних, транскордонне передавання, субпідрядники, строки зберігання, використання даних для навчання моделей, а також порядок їх видалення, експорту й повернення.

9.10. Користувач поважає авторське право, суміжні права, право особливого роду (sui generis), права на бази даних, торговельні марки, права на зображення і голос та інші права. Умови користування сервісом не є єдиним джерелом правового режиму результату й не скасовують вимог законодавства або договорів Університету.

9.11. Наявність авторсько-правової охорони твору, створеного людиною з використанням комп’ютерних технологій, визначається за загальними правилами з урахуванням творчого характеру особистого внеску автора. На неоригінальний об’єкт, згенерований комп’ютерною програмою без безпосередньої участі фізичної особи, може поширюватися право особливого роду відповідно до статті 33 Закону України «Про авторське право і суміжні права». Система ШІ не визнається автором.

9.12. Користувач не повинен виходити з припущення, що постачальник сервісу відповідає за точність результату або гарантує можливість його вільного використання. Така гарантія існує лише тоді, коли її прямо передбачено договором або умовами використання сервісу. Якщо результат ШІ планують оприлюднити чи використати у спосіб, здатний порушити авторське право або інші права третіх осіб, користувач в обсязі, пропорційному ризику, перевіряє походження доступних матеріалів, чи не відтворює результат

охоронюваний об’єкт або його істотну частину, а також умови відповідних ліцензій і можливість законного використання. Для звичайної внутрішньої чернетки або іншого низькоризикового використання поглиблена перевірка не потрібна.

9.13. Цей пункт застосовується до систем ШІ, які Університет або його підрозділ офіційно придбав, розробив, інтегрував у цифрову інфраструктуру чи надав групі користувачів для інституційного застосування. Для таких систем відповідальні підрозділи й адміністратори впроваджують технічні та організаційні заходи, пропорційні ризику, зокрема за потреби принцип найменших привілеїв, багатофакторну автентифікацію, журналювання, розмежування середовищ, шифрування, керування вразливостями, резервування і план реагування на інциденти. Ця норма не покладає на окремого користувача обов’язку самостійно впроваджувати такі заходи для кожного низькоризикового звернення до ШІ.

9.14. Про витік даних, несанкціонований доступ, небезпечну поведінку системи або іншу подію, що спричинила чи обґрунтовано може спричинити істотну шкоду, користувач без невиправданої затримки повідомляє через визначений Університетом канал і зберігає доступні докази, не поширюючи далі інформацію з обмеженим доступом. Окрема помилка чи невдалий результат без істотного ризику виправляються у звичайному робочому порядку.

X. Закупівля, розроблення та інтеграція систем ШІ

10.1. Інституційне впровадження починається з опису проблеми, очікуваної користі, користувачів, альтернатив, даних, показників успіху та власника застосування. Закупівля технології без визначеної потреби не є самостійною метою.

10.2. До закупівлі або інтеграції проводиться перевірка, пропорційна рівню ризику, категоріям даних, масштабу й вартості застосування. За потреби вона охоплює умови, передбачені пунктами 9.5 і 9.9, надійність постачальника та санкційні ризики, точність і межі застосування системи, недискримінацію, доступність, права інтелектуальної власності, можливість аудиту, технічну підтримку, повну вартість життєвого циклу та план припинення використання сервісу.

10.3. Під час інституційного придбання, розроблення або інтеграції системи помірного чи високого ризику договір або інший належний документ у потрібному обсязі визначає мету, ролі сторін, категорії даних, вимоги до безпеки й конфіденційності, порядок повідомлення про інциденти та істотні зміни, права на результати, відповідальність сторін, умови припинення, а також повернення або видалення даних. Цей пункт не вимагає окремого договору для кожного дозволеного користувацького звернення до вже схваленого сервісу.

10.4. Високоризикові системи до повномасштабного застосування проходять пропорційну ризику перевірку, а за потреби – обмежене пілотування з репрезентативними сценаріями, задокументованими критеріями, залученням осіб, яких система може істотно зачіпати, та можливістю безпечно зупинити тест.

10.5. Після запуску власник застосування контролює якість, помилки, зміни постачальника, скарги, упередження, безпеку й фактичну користь в обсязі, пропорційному ризику. Повторна оцінка проводиться, якщо зміна мети, моделі, даних або масштабу може істотно змінити рівень ризику чи умови схвалення.

10.6. Координатор веде перелік схвалених сервісів із дозволеними цілями і категоріями даних. Реєстр ведеться для інституційно впроваджених високоризикових та інших застосувань, реєстрація яких передбачена законом або окремим рішенням Університету з огляду на ризик. Індивідуальні низькоризикові випадки та окремі звернення в межах схваленого сервісу не реєструються. Відомості про застосування оприлюднюються лише тоді та в тому обсязі, у якому цього вимагає закон або окреме рішення Університету з урахуванням безпеки, конфіденційності та захисту персональних даних.

10.7. Налаштування користувачем чатбота, агента або іншої функції в межах дозволеного сервісу саме собою не означає, що Університет набуває статусу постачальника системи ШІ. Якщо Університет розробляє систему під власним найменуванням або істотно змінює її цільове призначення, зокрема перетворює її на високоризикову систему, компетентний підрозділ окремо оцінює можливі обов’язки постачальника чи іншого оператора за застосовним законодавством.

XI. ШІ-грамотність, підтримка та культура відповідального використання

11.1. Університет забезпечує доступ до базових матеріалів про можливості та межі застосування ШІ, способи перевірки результатів, вимоги академічної доброчесності, приватності, авторського права, кібербезпеки й зазначення використання ШІ.

11.2. Для викладачів, дослідників, адміністраторів, ІТ-фахівців, керівників і членів комісій організовується рольове навчання, зміст та обсяг якого відповідають характеру їхніх рішень і ризиків. Обов’язковість окремого навчання встановлюється лише для ролей або застосувань, для яких це випливає із закону, договору чи обґрунтованої оцінки ризику.

11.3. Університет підтримує консультації, професійні спільноти, безпечні пілотні проєкти, обмін прикладами, відкриті навчальні матеріали та визнання відповідальних інновацій.

11.4. Працівник або здобувач освіти може перед використанням ШІ звернутися за консультацією щодо допустимості певного сервісу, даних або способу роботи. Сам факт такого звернення не є підставою для підозри чи звинувачення у порушенні. Якщо ненавмисна помилка є малозначною і не спричинила істотної шкоди, пріоритетними заходами є роз’яснення правила, виправлення наслідків і навчання. Інший порядок застосовується, коли цього вимагають закон, умисний або повторний характер порушення, тяжкість заподіяної шкоди чи ризик її заподіяння.

XII. Порушення, інциденти та захист прав

12.1. Можливі порушення академічної доброчесності розглядаються за Законом України «Про академічну доброчесність» та відповідними внутрішніми процедурами. Ця Політика не створює окремої спрощеної процедури чи автоматичної санкції за використання ШІ.

12.2. Недоброчесним є не сам факт використання ШІ, а конкретна поведінка, що порушує закон або завчасно встановлені правила, зокрема подання чи оприлюднення згенерованих ШІ результатів як результатів власної академічної діяльності без зазначення цього факту в роботі або супровідних матеріалах.

12.3. До встановлення порушення діє презумпція академічної доброчесності. Рішення ухвалює уповноважений орган або уповноважена особа на підставі належних доказів. Особу повідомляють про зміст тверджень щодо можливого порушення; вона має право ознайомитися з матеріалами в межах, що не порушують прав інших осіб і вимог закону, надати пояснення, користуватися представництвом та оскаржити рішення.

12.4. Заходи реагування мають бути законними, послідовними й пропорційними. Під час їх визначення враховуються умисел, наслідки, повторюваність, рівень підготовки, чіткість інструкцій, можливість виправлення, добровільне повідомлення та усунення шкоди.

12.5. Інциденти, пов’язані з інформаційною безпекою, персональними даними, дискримінацією, неправомірним автоматизованим рішенням, порушенням авторських прав або закупівлями, розглядаються за процедурами, установленими законодавством і чинними внутрішніми актами для відповідного виду інциденту, із залученням компетентних підрозділів.

12.6. Повідомлення про ризик або інцидент, зроблене добросовісно, не може бути підставою для переслідування. Конфіденційність повідомника та інших осіб захищається в межах закону. Це не перешкоджає реагуванню на завідомо неправдиве або недобросовісне повідомлення в установленому порядку.

XIII. Моніторинг, перегляд і прикінцеві положення

13.1. Практика впровадження узагальнюється в межах наявної внутрішньої звітності або окремо за потреби. Обсяг і періодичність визначаються з урахуванням ризику, законодавчих вимог та управлінської доцільності.

13.2. Політика переглядається після істотної зміни законодавства, технологій, профілю ризиків, внутрішніх актів або за результатами істотного інциденту, а також у строки, визначені загальним порядком перегляду актів Університету. Методичні матеріали й перелік сервісів оновлюються окремо без внесення змін до Політики, якщо такі оновлення не змінюють її норм.

13.3. Зміни до Політики проходять ті види правової, безпекової, педагогічної або етичної оцінки, які є застосовними до їхнього змісту; представники основних груп користувачів залучаються у випадках, передбачених законодавством або порядком підготовки внутрішніх актів Університету.

13.4. Політика набирає чинності з дня введення її в дію наказом ректора, якщо наказом не встановлено пізнішу дату.

13.5. Організаційні та методичні заходи впроваджуються поетапно, передусім для застосувань із вищим ризиком, у строки, визначені відповідними рішеннями Університету з урахуванням наявних ресурсів. До затвердження переліку схвалених сервісів публічна або належно знеособлена інформація використовується за пунктом 9.2, а інформація з обмеженим доступом не передається до зовнішньої системи ШІ без окремої оцінки.

Додаток 1

Режими використання ШІ в оцінюванні

Режим	Що дозволено	Умова застосування	Зазначення
Режим 1 Без ШІ або контрольоване використання	ШІ заборонено або дозволено лише прямо визначені функції. Режим застосовується, коли потрібно підтвердити самостійне володіння знанням чи навичкою.	Викладач пояснює зв'язок із результатом навчання та, за можливості, забезпечує контрольоване середовище.	Коротка позначка про невикористання ШІ або про дозволені технічні засоби – якщо це передбачено завданням.
Режим 2 ШІ як помічник	ШІ допомагає шукати напрями, пояснювати, редагувати, перекладати, програмувати чи перевіряти, але здобувач формує аргументацію й остаточний результат.	Режим за замовчуванням, якщо спеціальні інструкції відсутні; викладач може конкретизувати межі.	Зазначення використання у випадках, визначених законом або іншими застосовними правилами: сервіс, мета, частина роботи, спосіб перевірки.
Режим 3 ШІ як складова завдання	Уміння обрати, застосувати, перевірити, порівняти або критично оцінити ШІ є частиною результату навчання.	Критерії оцінювання охоплюють процес, якість взаємодії, перевірку, дотримання етичних вимог і рефлексію, а не лише кінцевий результат.	Розширене зазначення використання; запити до системи ШІ та журнал взаємодії – лише в обсязі, визначеному завданням.

Формулювання для завдання

- Режим 1: «Під час виконання цього завдання генеративний ШІ не використовується, оскільки оцінюється самостійне відтворення або застосування … . Дозволено: … .»
- Режим 2: «Можна використовувати ШІ як допоміжний інструмент. Остаточна аргументація і текст мають бути вашими. Використання зазначте у випадках і за формою, визначеними правилами завдання.»
- Режим 3: «Використання ШІ є частиною завдання. Подайте результат, короткий журнал взаємодії та критичну оцінку точності, упереджень і власного внеску.»

Важливо

Доступність або розумне пристосування може вимагати дозволу допоміжної технології навіть у режимі 1. Такий дозвіл не знижує академічних стандартів і погоджується за встановленою процедурою.

Додаток 2

Мінімальне повідомлення про використання ШІ

Поле	Що зазначити
Система або сервіс	Назва; версія або дата доступу, якщо відомі
Мета	Наприклад: пояснення, ідеї, переклад, редагування, код, аналіз даних, зображення
Обсяг впливу	Яка частина роботи створена, змінена або сформована за допомогою ШІ
Людська перевірка	Як перевірено факти, джерела, обчислення, код, права та упередження
Додаткові матеріали	Запити до системи ШІ та її відповіді додаються лише за вимогою завдання або для забезпечення відтворюваності

Короткий приклад

«Під час підготовки розділу 2 використано [назва сервісу] для генерування варіантів структури та мовного редагування. Факти і посилання перевірено за наведеними першоджерелами; остаточний текст і висновки сформульовано автором».

Додаток 3

Маршрут оцінювання інституційного застосування

Сфера застосування

Цей маршрут використовують, коли Університет або його підрозділ планує придбати, розробити, інтегрувати чи офіційно надати систему ШІ для систематичного використання; застосувати її в офіційному процесі; опрацьовувати інформацію з обмеженим доступом; або використати результат для рішення зі значним впливом. Маршрут застосовується також тоді, коли попередньої оцінки прямо вимагають закон, договір чи чинний внутрішній акт, що регулює відповідну процедуру. Його проходить власник застосування із залученням лише тих підрозділів, компетенція яких потрібна з огляду на конкретний ризик. Маршрут не застосовується до окремих низькоризикових звернень із публічною або належно знеособленою інформацією, підготовки особистих чернеток чи звичайних операцій у межах уже схваленого сервісу. У разі сумніву користувач може звернутися до координатора; саме звернення не зупиняє роботу, крім випадків, передбачених пунктом 5.2.

Крок	Дія	Мінімальний результат
1	Сформулювати проблему	Мета, користувачі, очікувана користь, альтернатива без ШІ, власник застосування.
2	Визначити дані та можливий вплив	Категорії даних, особи, яких зачіпає система, можливі наслідки, можливість відмови.
3	Встановити рівень ризику	Низький, помірний, високий або неприйнятний; у разі сумніву – консультація координатора.
4	Провести потрібні перевірки	Правові вимоги, приватність, інформаційна безпека, педагогічна доцільність і якість, етика, доступність та закупівлі.
5	Запроєктувати контроль	Людський перегляд, критерії якості, журнали, пояснення, оскарження, реагування, зупинення.
6	Пілотувати й виміряти	Обмежений масштаб, репрезентативні сценарії, тест помилок і дискримінації, зворотний зв’язок.
7	Ухвалити рішення	Схвалення та запис у реєстрі – лише коли це передбачено законом, чинним внутрішнім актом, що регулює відповідну процедуру, або обґрунтовано рівнем ризику.
8	Моніторити й переглядати	Періодична оцінка користі, якості, інцидентів і змін; повторна оцінка за істотної зміни.

Додаток 4

Мінімальні питання оцінки впливу
Як користуватися переліком

Ці питання є контрольним переліком для застосувань, що проходять маршрут із Додатка 3, а не обов'язковою анкетою для кожного звернення до ШІ. Власник застосування разом із залученими підрозділами розглядає лише питання, доречні для конкретної мети, даних і ризику, та документує відповіді в пропорційному обсязі. Негативна відповідь сама собою не означає заборони: вона вказує на потребу зменшити ризик, обрати альтернативу або пояснити, чому відповідний захід не потрібний. Якщо певну умову прямо вимагає закон або договір, її потрібно виконати. Перелік не застосовується до низькоризикових звернень із публічною чи належно знеособленою інформацією та до звичайних операцій у межах схваленого сервісу, якщо мета, дані або ризик істотно не змінилися.

- Чи є мета законною, конкретною та виправданою з педагогічного або управлінського погляду? Чи існує менш ризикова альтернатива?
- Хто є власником застосування, хто перевіряє результат і хто може зупинити систему?
- Які дані вводяться, де вони зберігаються, чи використовуються для навчання, хто має доступ і коли вони видаляються?
- Чи впливає результат на вступ, оцінку, працевлаштування, дисципліну, доступ до послуг або інші права?
- Які відомі помилки, упередження, межі точності, мовні й культурні обмеження? Як їх перевіряють?
- Чи зрозуміє особа, що застосовано ШІ, і чи може отримати пояснення, звернутися до людини та оскаржити результат?
- Чи дотримано авторські й суміжні права, право sui generis, ліцензії, умови сервісу та конфіденційність?
- Чи є заходи кібербезпеки, журналювання, реагування на інциденти, безпечного припинення та виходу від постачальника?
- Чи забезпечено рівний доступ, безоплатну альтернативу там, де потрібно, та доступність для осіб з інвалідністю?
- Які показники засвідчать користь і безпеку, як часто їх переглядатимуть і хто отримає звіт?

Додаток 5

Нормативні та методичні орієнтири

Перелік наведено для зручності застосування Політики; використовуються чинні редакції документів.

1. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
2. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text
3. Закон України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text
4. Закон України «Про захист персональних даних» № 2297-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text
5. Закон України «Про інформацію» № 2657-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text
6. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» № 80/94-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text
7. Закон України «Про авторське право і суміжні права» № 2811-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text
8. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні, розпорядження КМУ № 1556-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text
9. Рекомендації МОН і Мінцифри щодо відповідального впровадження та використання ШІ в ЗВО (2025). URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf
10. Рамкова конвенція Ради Європи про ШІ, права людини, демократію та верховенство права, CETS № 225. URL: https://www.coe.int/en/web/artificial-intelligence/the-framework-convention-on-artificial-intelligence
11. Регламент (ЄС) 2024/1689 про штучний інтелект (EU AI Act). URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj
12. UNESCO Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence (2021). URL: https://www.unesco.org/en/artificial-intelligence/recommendation-ethics
13. UNESCO Guidance for Generative AI in Education and Research (2023). URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693
14. European Commission: Living guidelines on responsible use of generative AI in research. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/guidelines-responsible-use-generative-ai-research-developed-european-research-area-forum-2024-03-20_en